

Granollers ciutat bombardejada

38 i el gener de 1939

[+](#) [1]

Núvols dels impactes de les bombes sobre Granollers. Ufficio Storico della Aeronautica Militare Italiana. Roma.AMGr-Arxiu d'Imat

Granollers, com altres ciutats de l'estat espanyol, va patir els bombardejos de l'aviació italiana i alemanya que donaven suport als “*sublevats*”, deslleials a la República. L'entrada de l'aviació a la guerra va posar en pràctica una nova estratègia militar, que després seria àmpliament utilitzada a la Segona Guerra Mundial i fins a l'actualitat: atacs indiscriminats sobre la població civil de la rereguarda.

En el mes de març de 1938, la ciutat de Barcelona va patir atacs aeris continuats durant tres dies. Poc després, les bombes caurien sobre la nostra ciutat. A les 9.05 del matí del **dimarts 31 de maig de 1938**, cinc avions italians Savoia-S 79, amb base a l'illa de Mallorca i al servei del general Franco, van bombardejar Granollers. L'atac va durar un minut i va causar nombrosos morts i ferits, com també la destrucció del centre de la ciutat.

D'acord amb la documentació dels arxius militars italians, l'objectiu de l'acció formava part de l'estratègia de bombardejar les centrals elèctriques per deixar sense energia la indústria de guerra repartida per tota la zona republicana. A Granollers, hi havia la Central Elèctrica Estabanell i Pahissa i l'Energia Elèctrica de Catalunya, situades al carrer del Rec, que donaven electricitat a la població i a les indústries que havien estat reconvertides en fàbriques de guerra. A més, en la documentació se senyalen altres punts d'interès bèl·lic: un taller de muntatge i un de reparació d'avions, l'estació de ferrocarril de la línia del Nord, un camp d'aviació (segurament el de la Garriga) i el pont sobre el riu Congost. Els objectius no van ser tocats.

La realitat va ser que l'atac va afectar tot el centre de la ciutat en una hora de molt tràfec: la gent anava a treballar, a l'escola o a comprar. Al centre de la ciutat hi havia les botigues de queviures i el mercat municipal, que estava instal·lat sota la Porxada. Era època de racionament i el menjar escassejava. La gent feia cua de bon matí per poder comprar alguna

cosa. A tota la plaça de la Porxada es concentrava una gran quantitat de gent, per la qual cosa va ser un dels llocs on el bombardeig va ocasionar més víctimes, sobretot dones i nens. En els documents es van registrar 226 morts i 165 ferits.

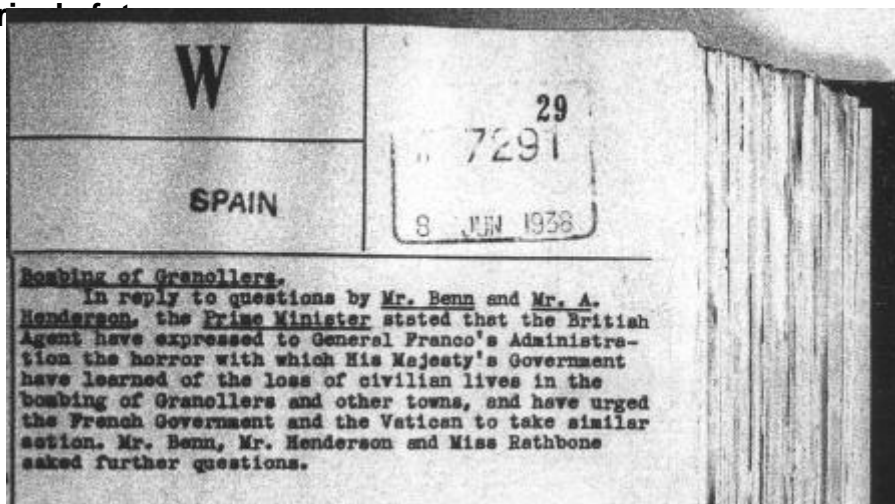
La sorpresa de l'atac, que no va assolir el seu objectiu, va provocar la reacció de les autoritats de la República i nombroses protestes i mostres de solidaritat a nivell internacional. També la premsa es va fer un ampli ressò del bombardeig i el va condemnar enèrgicament.

Aquest, però, no va ser l'únic bombardeig que va patir Granollers. El **dimarts 24, dimecres 25 i dijous 26 de gener de 1939**, l'aviació va tornar a actuar, ocasionant més víctimes i més destrosses en una ciutat ja molt malmesa. El dia 28 de gener les tropes franquistes entraven a Granollers.

(Torna a l'inici) [2]

// S'ha separat la Galeria d'imatges corresponent al uploader d'imatges propi del content type, // dels "nodes reference" als continguts de "Galeria d'imatges" pre-existents. ?> // Uploader d'imatges ?>

Galeria d'imatges

[3]

bombardeig de

[4]

Plaça de la Porxada. Arxiu de l'Abadia de Montserrat. Fons Perera

admisión: ha-
a que unos de-
sistamente. He
a favor de la
o que este sis-
consta que se
en la frontera
obierno con-
tegru, como Ale-
«Deutschland»
ción sangrien-
a puede com-
su libertad.»
lico medio
' la paz
expresos por
fido, el señor
errores en el
que numerosas
larse al in-
matados hubie-
potencias victo-
de allá de una
no». Nos halla-
eriales. En pre-
Europa «entre
os la creación
nica y Mussoli-
lena en el im-
mos, el Imperio

de ciudades españolas por la aviación pirata

Emoción de la Prensa inglesa

Londres, 7.—La Prensa inglesa expresa una gran emoción ante los bombardeos de China y de España.

La Prensa conservadora observa cierta reserva con el fin de no dificultar la labor del Gobierno, pero los órganos liberales y laboristas se muestran muy violentos y declaran que este recuerdo cimiento de los bombardeos da una idea exacta de las ventajas que la política del señor Chamberlain, así como el acuerdo angloitaliano, han reportado al país.

El «News Chronicle» escribe:
«¿Por qué — me preguntaba recientemente una personalidad importante de España— dirigir protestas a Franco? El no puede hacer nada. El Gobierno británico no debe ignorar que los bombardeos son ejecutados por aviadores alemanes e italianos bajo las órdenes de sus respectivos Gobiernos, que experimentan contra el pueblo español sus nuevos tipos de aparatos y proyectiles, y el efecto de sus bombardeos sobre las poblaciones civiles. Los resultados de estas experiencias son enviados regularmente, no a Franco, sino a Berlín y Roma.»

El periódico laborista «Daily Herald», con titulares a toda página, escribe:

«Franco se burla de nuestras protestas, y de bajo añade:

«Nuevo buque inglés hundido. Cinco muertos. Veintisiete muertos, entre ellos muchas mujeres, en Alicante. Otras 1.500 víctimas, entre muertos y heridos, en Cantón. Estas son las respuestas cínicas del Japón, de Franco y de sus aliados, a las protestas y proposiciones del Gobierno británico.»—Havas.

«El bombardeo de Granollers carecía de objetivos militares» — afirma la Memoria oficial del representante inglés en Barcelona, mister Leche

Londres, 7.—El encargado de Negocios inglés en España, Mr. Leche, ha enviado a su Gobierno una memoria, después de la encuesta realizada en Granollers, afirmando que el bombardeo de esta población catalana carecía de objetivos militares.

Existe un aeródromo y una fábrica «ficta», pero están fuera de la ciudad, y los cinco aviones fuocosos bombardearon al centro de la población desde cuatro mil metros de altura.— Agencia España.

Los Estados Unidos

[5]

5.—Ha-
a el
les de
monia
nuevos
sileño.

Padra.

El Embajador de Méjico visita a las víctimas del bombardeo de Granollers

El embajador de Méjico, coronel don Adalberto Tejeda, acompañado de su hija estuvo ayer en el pueblo de Granollers, donde visitó los lugares que fueron objeto de la criminal agresión fascista. El señor Tejeda habló con algunos familiares de las víctimas a los que expresó su sentimiento.

lia

[6]

Julio 1937		Julio 1937	
3456	Juan José...	3456	Juan José...
3457	...	3457	...
3458	...	3458	...
3459	...	3459	...
3460	...	3460	...
3461	...	3461	...
3462	...	3462	...
3463	...	3463	...
3464	...	3464	...
3465	...	3465	...
3466	...	3466	...
3467	...	3467	...
3468	...	3468	...
3469	...	3469	...
3470	...	3470	...
3471	...	3471	...
3472	...	3472	...
3473	...	3473	...

lia

[7]

la. Toquem el xiulet i formem files. Entrem a l'edifici. Nosaltres som els tercers d'entrar pel número d'ordre. Som a dins, sentim que passen avions, però no en fem cas. Comencem a pujar l'escala, ja som a mitja escala, i de sobte l'explosió horrible, seca, tallant, seguida d'altres i del soroll esberlat de les cases que cauen. A terra tots! Jo em quedo dret, donant ordres. Tinc nois grans que se m'agafen a les cames plorant com criatures. Crido l'ordre de sortir de seguida al pati i quedar-nos estirats a terra i prop de les parets. Esperem uns moments i tot seguit entren cridant les mares, cada una buscant els seus, sense mirar res més i se'ls emporten malgrat que els diem que hi ha perill. Els mestres serens, sí, serens, però els veig blancs com el paper. Les dones i les noies aguantant-se el plor, tremolant, voltades dels infants que esperen que els vinguin a buscar i volen saber què ha passat a casa seva. Les bombes han caigut

[8]

31 Maggio 1938-XVI

EFFICIENZA BELLICA: n.14 apparecchi "S" 79 -

ATTIVITA' BELLICA

- Bombardeo Centrale Elettrica di Barcellona con una formazione di 5 apparecchi - partenza ore 11.30 - atterraggio ore 13.30' -
- Bombardeo Centrale Elettrica di Grenollers con una formazione di 5 apparecchi - partenza ore 7.- atterraggio ore 9.10' -

COMANDANTE LE FORMAZIONI : Cap. De Prato - Magg. Lamanna

TOTALE ORE DI VOLO : 20.50'

TOTALE ESPLOSIVO IMPIEGATO : 80 bombe da Kg.100 - 20 bombe da Kg.20 - 20 bombe da Kg.15 -

RISULTATI OTTENUTI : ambedue i tiri sono risultati errati in direzione

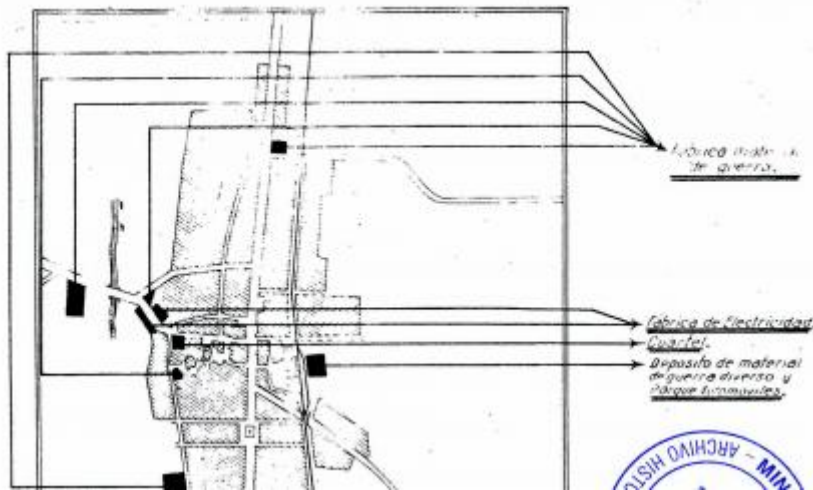
REAZIONE ANTIAEREA SUBITA : intensa su Barcellona - lieve su Grenollers -

de memòria 1938-1940.

1° GIUGNO 1938-XVI

EFFICIENZA BELLICA: n.14 apparecchi "S" 79 -

[9]

histórico del Ejército del

[10]

Sr. Alcalde de
Grenollers (Barcelona).

Mucho pena produjo en mí la noticia del bombardeo recientemente llevado a cabo sobre esa población por los aviones que se hallan al servicio de los enemigos de la República; pero cuando en la mañana de hoy tuve la dolorosa oportunidad de apreciar de cerca, en visita que al efecto realicé, toda la magnitud de tan injustificado ataque, dicha pena tornose en indignación, ya que atentados como el citado, sublevar a cualquier conciencia humana.

Por ello es que en nombre del pueblo y del Gobierno mexicano y en el mio propio, a la vez que presento a usted, señor Alcalde sinceras condolencias por los centenares de víctimas inocentes sacrificadas en Grenollers, -- elevo enérgica reprobación contra quienes con su proceder han demostrado haber perdido todo vestigio de principios --

històrico del Ejercito del

[11]

paña

[13]

guer. Biblioteca Nacional

[14]

lacional España

[15]

Desenrunament d'una casa. AMGr- Arxiu d'imatges
endif; ?> // "Nodes reference" a les Galeries d'imatges ?>

Documents adjunts

- [La Vanguardia, 1 de juny de 1938. Hemeroteca de La Vanguardia](#) [16]

- Llistat dels morts per els bombardeigs de Granollers de 31 de maig de 1938 i del gener de 1939 [17]

Enllaços Relacionats

- Díptic Granollers bombardejada [18]
- Díptic Refugis Antiaeris de Granollers [19]

comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen:<https://www.granollers.cat/can-jonch/granollers-ciutat-bombardejada>

Enllaços

- [1] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/3-05-a4b-025553-amgr-aviazione_italiana_0.jpg [2] <https://www.granollers.cat/can-jonch/granollers-bombardeig-31-maig-1938>
[3] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/yoles.jpg>
[4] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/porxada_03.jpg
[5] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/lvg19380608-006.jpg>
[6] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/lvg19380604-003.jpg>
[7] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/llibre_del_cementiri_0.jpg
[8] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/joan_triadu_p31_2.jpg
[9] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/document_italians.jpg
[10] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/croquis_i_llistat_industries_de_guerra.jpg
[11] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/carta_de_mexic.jpg
[12] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/bombardeig_01.jpg
[13] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/bombardeig_02.jpg
[14] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/bombardeig_05.jpg
[15] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2016/07/bombardeig_06.jpg
[16] https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/LVG19380601-001.pdf
[17] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2023/06/2023_llista_morts_bombardeigs_granollers_maig1938_0
[18] http://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2013/07/Itinerari%20bombardeig.pdf
[19] http://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2013/07/Refugis%20antiaeris.pdf